

U 10/2014 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sekä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (eläinjalostustoiminta)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään eduskunnalle 11 päivänä helmikuuta 2014 tekemä ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jalostuseläinten ja niiden sukusolujen ja alkioiden unionin sisäisessä kaupassa ja unioniin tuonnissa sovellettavista jalostus- ja polveutu-

misedellytyksistä sekä ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 89/608/ETY, 90/425/ETY ja 91/496/ETY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse viittauksista eläinjalostusta koskevaan lainsäädäntöön sekä ehdotuksista laadittu muistio.

Helsingissä 27 päivänä maaliskuuta 2014

Maa- ja metsätalousministeri *Jari Koskinen*

Apulaisosastopäällikkö Riitta Heinonen

MAA- JA METSÄTALOUSHALLINTO

MUISTIO
19.3.2014EU/2014/0675
EU/2014/0677

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS JALOSTUSELÄINTEN JA
NIIDEN SUKUSOLUJEN JA ALKIOIDEN UNIONIN SISÄISESSÄ KAUPASSA JA
UNIONIIN TUONNISSA SOVELLETTAVISTA JALOSTUS-, JA POLVEUTUMISEDEL-
LYTYKSISTÄ**

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI DIREKTIIVIN
89/608/ETY, 90/425/ETY JA 91/496/ETY MUUTTAMISESTA SILTÄ OSIN KUIN ON
KYSE VIITTAUKSISTA ELÄINJALOSTUSTA KOSKEVAAN LAINSÄÄDÄNTÖÖN**

ASIAKIRJAT

KOM(2014) 5 lopullinen

KOM(2014) 4 lopullinen

1 Yleistä

Euroopan unionin eläinjalostuslainsäädännöllä pyritään edistämään jalostuseläinten ja niiden sukusolujen ja alkioiden vapaata kauppaa jalostusohjelmien kestävyys- ja geenivarojen säilyttämisen huomioimiseksi.

Voimassa oleva lainsäädäntö muodostuu neljästä eläinlajikohtaisesta neuvoston direktiivistä sekä horisontaalisesta jalostuseläinten ja niiden sukusolujen tuontia kolmansista maista koskevasta direktiivistä. Perussäädösten nojalla on annettu lukuisa joukko komission päätöksiä, joissa säädetään täytäntöönpanotoimenpiteistä.

Lisäksi jalostuseläinten jalostukseen hyväksymistä koskevia teknisiä vaatimuksia säännellään kolmella neuvoston direktiivillä ja yhdellä komission päätöksellä.

2 Ehdotusten pääasiallinen sisältö

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus jalostuseläinten ja niiden sukusolujen ja alkioiden unionin sisäisessä kaupassa ja unioniin tuonnissa sovellettavista jalostus-, ja polveutumisedellytyksistä

Ehdotuksessa yhdistetään nykyiset erilliset puhdasrotuisia nautoja, puhdasrotuisia ja risteytettyjä jalostussikoja, puhdasrotuisia lampaita ja vuohia, jalostushevosia sekä muita

kuin edellä mainittujen kotieläinlajien jalostuseläimiä ja mainittujen eläinlajien sukusoluja ja alkioita koskevat neuvoston direktiivit yhtenäiseksi säädöskokonaisuudeksi, jossa on säännökset:

- jalostusorganisaatioiden, jalostajien järjestöjen ja yksityisten yritysten hyväksymisestä tai tunnustamisesta ja luetteloon sisällyttämisestä,
- jalostajien ja jalostusjärjestöjen välisestä suhteesta ja riidanratkaisusta,
- eläinten rekisteröinnistä ja luokittelusta kantakirjoihin,
- eläinten jalostukseen ja keinosiemennykseen hyväksymisestä,
- yksilötulosten testauksesta ja jalostusarvon arvioinnista sekä puhdasrotuisten jalostusnautojen testausmenetelmiä arvioivan vertailuelimen nimeämisestä, sekä
- jalostuseläinten sekä niiden sukusolujen ja alkioiden kauppaa ja tuontia koskevien jalostustodistusten sisällöstä ja muodosta.

Ehdotuksessa vahvistetaan oikeusperusta kotieläinjalostuksen alalla suoritettavasta virallisesta valvonnasta ja toimivaltaisten viranomaisten välisestä yhteistyöstä siten, että ehdotuksessa on otettu huomioon uusi eläinten terveyttä käsittelevä lainsäädäntö (eläinten terveysasetus) sekä virallista valvontaa ja muita virallisia toimia koskeva asetusehdotus (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 882/2004 kokonaisuudistus).

Lisäksi unioniin tuotuja jalostuseläimiä sekä niiden sukusoluja ja alkioita koskevien koskevat jalostustarkastukset ehdotetaan siirrettäväksi rajatarkastusasemille.

Ehdotukseen sisältyy useita toimivallan ja täytäntöönpanovallan siirtoja komissiolle delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten antamiseksi. Toimivalta esitetään siirrettäväksi komissiolle määräämättömäksi ajaksi.

Ehdotuksessa on lisäksi liitteitä seuraavasti:

Liite I jalostusjärjestöjen tunnustamista ja jalostusohjelmien hyväksymistä koskevat kriteerit

Liite II jalostuseläinten kantakirjoihin merkitsemistä koskevat kriteerit

Liite III yksilötulosten testausta ja jalostusarvon arviointia koskevat kriteerit

Liite IV EU:n vertailukeskusten tehtävät ja velvollisuudet

Liite V jalostustodistukset

Liitteiden asiasisältö vastaa nykyisiä säädöksiä. Ehdotuksen mukaan liitteitä voidaan muuttaa delegoiduilla säädöksillä.

Asetus ehdotusta alettaisiin soveltamaan 18 kuukauden kuluttua sen voimaantulopäivästä.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi direktiivien 89/608/ETY, 90/425/ETY ja 91/496/ETY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse viittauksista eläinjalostusta koskevaan lainsäädäntöön

Koska asetusehdotukseen on jo sisällytetty virallista valvontaa ja toimivaltaisten viranomaisten yhteistyötä koskevat säännökset, ei kotieläinjalostukseen sovellettaisi enää eläinten ja niiden sukusolujen ja alkioiden tarkastuksia unionin sisäisessä kaupassa (neuvoston direktiivi 90/425/ETY) ja niiden tuontia kolmansista maista (neuvoston direktiivi 91/496/ETY) sekä toimivaltaisten viranomaisten välistä yhteistyötä (neuvoston direktiivi 89/608/ETY) koskevaa lainsäädäntöä. Sen vuoksi on tarpeen poistaa mainituista direktiiveistä viittaukset kotieläinjalostusta koskevaan lainsäädäntöön. Mainitut direktiivit tullaan kuitenkin kumoamaan kokonaisuudessaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 882/2004 kokonaisuudistuksen yhteydessä ja komissio tulee

mukauttamaan tämän asetusehdotuksen valvontaa koskevia säännökset uuden virallista valvontaa koskevan asetuksen kanssa yhteensopiviksi.

3 Ehdotusten vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksilla ei ole taloudellisia vaikutuksia.

3.2 Lainsäädännölliset vaikutukset

Asetusehdotuksen osalta on kyse suoraan sovellettavasta lainsäädännöstä. Asetusehdotus edellyttää uuden eläinjalostustoiminnasta annettavan lain muuttamista. Hallituksen esitys laiksi eläinjalostustoiminnasta (HE 167/2013 vp) on eduskunnan käsiteltävänä.

Direktiiviehdotus edellyttää muutoksia eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annettuun lakiin (1192/1996).

4 Ehdotusten oikeusperusta sekä suhde toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteisiin

Ehdotusten oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 42 artikla ja 43 artiklan 2 kohta (maatalous). Ehdotukset käsitellään tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Valtioneuvosto pitää ehdotettua oikeusperustaa asianmukaisena. Ehdotusten voidaan katsoa olevan sopusoinnussa toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden kanssa.

5 Ahvenanmaan toimivalta

Ehdotukset kuuluvat Ahvenanmaan itsehallintolain 27 §:n 32 kohdan mukaan valtakunnan toimivaltaan.

6 Kansallinen käsittely

Ehdotukset on esitelty maatalous- ja elintarvikejaoston (EU18) kirjallisissa menettelyssä 18.–19.3.2014.

7 Ehdotuksen käsittely Euroopan unionin toimielimissä

Ehdotukset esiteltiin neuvoston työryhmässä 19.3.2014.

8 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto suhtautuu komission ehdotukseen pääosin myönteisesti. Valtioneuvoston mielestä on tärkeää yhtenäistää voimassa

oleva eri eläinlajeja koskeva hajanainen jaostuslainsäädäntö ja siten selkiyttää ja yhdenmukaistaa säännöksiä sekä säännösten toimeenpanoa koko EU:n alueella.

Asetusehdotukseen liittyy useita toimivallan siirtoa komissiolle (delegoidut säädökset, täytäntöönpanosäädökset) koskevia säännöksiä. Valtioneuvoston mielestä toimivallan siirtoa koskevien valtuussäännösten tulee olla täsmällisiä ja tarkkarajaisia sekä ajallisesti rajattuja.